

Je pak přirozeno, že musíme a rádi promíjíme vady ostatní jako je neznalost pořadu formulí, neujasněnost pojmu formule promulgační (zase měl čísti, nejen citovati Breslavia) a jiných poklesků. »Sed in magnis et voluisse — sat est!« Nelze autorovi mladému upříti chuti k práci, třebaš strhl vítězný křik, dříve než si zajistil posici. Není však nutno, aby toto osudné zaklopýtnutí ho zdrželo od další práce, Bude mu však nutno více důkladné znalosti základních pojmů i kritiky pramenů i sama sebe, chce-li se příště vyvarovati podobných zásadních omylů.

František Čáda.

Dr. J. Auerhan, Jazykové menšiny v Evropě. Nákl. Nových Čech, Praha 1924, str. 180. Spisek Auerhanův dokumentárně osvětluje právní i faktické poměry jazykových menšin. Srovnává poměry ve všech státech, ukazuje, že nejlepší postavení má menšina švédská ve Finsku, po ní menšiny u nás, nejhorší v Turecku, Řecku a Maďarsku. Ku konci pak se zabývá otázkou ochrany menšin vůbec, uznává, že v celku menšiny, jsou chráněny nedostatečně, probírá různé návrhy na mezinárodní úpravu ochrany a dokazuje neoprávněnost výtek našemu státu, týkajících se postavení menšin.

J. B.

Dr. Václav Vojtíšek: O archivech městských a obecních a jejich správě. — Praha 1924. — Knihovna Spolku československých knihovníků sv. 2. — 8° — str. 71. — Čeští knihovníci se starají s pílí hodnou vsí chvály, aby poskytly svým členům nejen teoretickou průpravu pořádáním rozličných kursů, nýbrž dali jim i velmi vhodné a instruktivní příručky jako je tato knížka Vojtískova. Vznikla vlastně z kursů archivářských, pořádaných Spolkem knihovnickým loňského roku jednak v Praze, jednak v Moravské Ostravě při sjezdu knihovnickém. Také pro právníky má značný význam. Nejen hraje tu roli skutečnost, že jsme dosud neměli podobné příručky, kterých v jiných zemích je všude dostatek, ale právník velmi často má za úkol ve své praxi setkat se s otázkami archivářskými a leckdy všechna tíže rozhodování záleží na něm. Tak je tomu zejména v samosprávné praxi městské a ještě více u soudů, kde jde o uložení spisoven. A tato technická stránka vysvětluje se v knize Vojtískově v hlavních rysech celá od teoretické definice archivu (jak mnohdy se nazývají sbírky všeho druhu jen ne archivního »archivy«, ač nemají s nimi nic společného!) a jeho vymezení vůči spisovně, což je zvláště pro nás důležité až po hlavní zásady pořádání archivů. Stejně neméně jsou důležité i výklady autorovy o hlavních pojmech diplomatických na př. jaký je rozdíl mezi listinou, listem a akty, nejdůležitější pojmy úředních knih atd., a konečně principy skartovací. Jestvují sice normy jednacího řádu soudního a pod., ale každý praktik dosvědčí, jak jsou nedostatečné, jak na jedné straně zničily by se podle nich kusy důležité nejen na př. politicky (v soudních aktech) či vědecky (pro kriminalistiku, sociální poměry), nemluvě ani o škodách způsobených nevhodným skartováním porušením celkové spojitosti, tak naopak zase zachoval by se pravý balast příštího archivu. Archiv má zcela správně dvojí, třebaš stále nedoceněnou funkci, správní a vědeckou. Také kapitoly o vývoji názorů na archivy a speciálně na městské, jako rovněž i o významu jejich je co nejradostněji uvítati. Pro praktiky, jako jsou právníci většinou v těchto otázkách, přijde však zejména vhod technický návod uložení archiválií, moderní požadavky jejich umístění a zařízení místností bezpečných před lidmi i živly. Konečně nikoliv na posledním místě jsou tu uvedeny zásadní povinnosti archivářovy a principy jeho pořadatelské práce. K tomuto výkladu vhodným doplňkem jsou i vzory instrukce archivářské, inventář města Brandýsa nad Orli. a dva vzory (sice trochu příliš obširných) registů a listin. Není pak také třeba připomínati, že ani po stránce teoretické není třeba knize činiti výtek a tak je to příručka pro praktiky vždy doporučitelná. Ča.

Sbírku knihovních žádostí a usnesení vydají v nejbližší době JUDr. J. V. Bohuslav, senátní president nejvyššího správního soudu a A. Hartmann, odborový přednosta ministerstva spravedlnosti. Sbírka tato bude doplněna ve všeobecné části zákonnými předpisy a judikaturou až do